

Tonle Sap søen og omgivelser

I regntiden, er Tonle Sap-søen en af de største ferskvandssøer i Asien, med et areal på 12.000 km². i regntiden.

Men den krymper efterfølgende til 2500 km². i tørtiden. Søen er henholdsvis 290 gange større end Danmarks største sø Arresø i regntiden, men kun 60 gange større i tørtiden.

Tonle Sap-floden, som gennemløber søen, udmunder i Mekongfloden, men kan i regntiden ikke få afløb for sit vand, da Mekong flodens overflade er hævet ca. 16 meter pga. smeltet sne fra bjergene og monsunregnen. Dette forhold bevirker, at Tonle Sap floden ændrer retning, den løber populært sagt baglæns og tømmer derfor ikke, men fylder søen. Dermed udvides overfladearealet af søen mere end fem gange. Fra søen leveres halvdelen af de fisk, der forbruges i Cambodja.

Befolkningen har på flere måder tilpasset sig de usædvanlige forhold. Dette kan ses i deres boliger, som kan være tårnhøje huse på «træben», husbåde eller flydende landsbyer. I dag er det muligt at sejle fra PHom Phen til den flydende landsby Chong Khneas, hvorfra man kan tage en to-timers sejltur gennem flydende markeder, klinikker og skoler.

I bagklogskabens klare lys undres jeg over, hvorfor vi ikke benyttede lejligheden til at beskue dette unikke sceneri grundigere. Måske eksisterede tilbuddene ikke i 1996 – måske havde vor guide ikke forståelse for vore ønsker – måske var det den «tilsyneladende uvenlige herres advarende, løftede pegefinger» – måske var det de ramponerede hurtigbåde med maskinkanoner, som havde deltaget i krigene og som måske stadig var i brug.

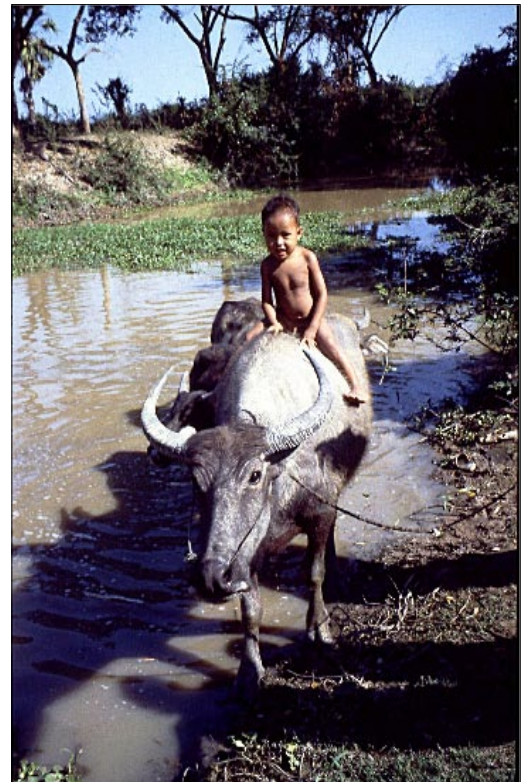
Måske var det mine erfaringer fra besættelsestiden. Dengang oplevede jeg, hvorledes jeg og mine kammerater blev forrået og afstumpet og udførte aktioner, vi ikke tidligere havde drømt om at udføre.

Tryk avler modtryk – mister man nogen, som man holder af, bliver man hadefuld og mister respekten for at skåne andres liv. Derfor vurderede jeg risikomomentet som værende højt, hvis man blev udsat for røveri - ingen krigsdeltager og slet ikke tidligere børnesoldater går ubeskadiget igennem en krigsrædsler – dertil faren for miner, der dengang lurede overalt.

Den venlige dame (en af de mange enker) viste os stolt sin båd – sine fiske-redskaber – en mark med ris og grønsager, som hun solgte på det lokale marked. Billederne tog jeg og sendte til hende som en påskønnelse af hendes imødekommenhed, de blev sendt med posten, men da hun ikke har svaret, er jeg i tvivl om, at de er nået frem. Årsagerne til det udeblevne svar kan være et postvæsen i kaos at hun var analfabet eller sprogforbistring.

Opmuntrende var besøget i en af statens skovbrugsskoler, hvor man avlede træer til erstatning for den skov, som blev ødelagt af krigen – korruption og den illegale handel for at skaffe midler til anskaffelse af våben. Hovedaftager og leverandør Thailand.

Det tog mig nogen tid før jeg fandt frem til, hvorfra denne enorme overringsmølle fik drivkraften – det var såmænd en sagte strøm i vandløbet.

Dette kæmpestore termitbo bragte minder frem fra min tid i Bangladesh. Sagen er, at termitter lever af dvs. æder veddet i træet og lader tynd skal stå tilbage. Derfor opdager man først skaden, når en belastning får det angrebne til at brase sammen. Det kan være det bærende tømmer i et hus eller som i mit tilfælde, da jeg satte mig på en stol.

Tilbageblik – hvad får mennesker til at begå grusomheder, som Cambodja vidner om?

Da jeg satte sidste punktum for mine erindringer «En Smededreng går til modstand» slog det mig, at jeg på trods af, at jeg allerede fra barnsben havde afskyet vold, aktivt havde deltaget i voldshandlinger, som havde kostet ødelæggelser af værdier og ikke mindst liv. Og hvorfor så det?

Mit motiv var, at ved at smadre virksomheder og andet, der gavnede den nazistiske undertrykkelse, kunne vi bidrage til en forkortelse af krigen og dermed spare liv. På Østfronten mistede en tysk soldat livet hvert syvende sekund – hvad mistede russerne? Tabene fra 2. Verdenskrig er officielt 56 mio. døde. 70 mio. er mere korrekt, hvis tabene i Asien medregnes. Invaliderede fysisk og psykisk er aldrig opgjort.

Ved kapitulationen blev jeg tilbudt en stilling som premiereløjtnant til den formidable hyre af 800 kr. pr. måned inkl. rene sokker – underbukser – kost og logi. Jeg takkede nej og fortsatte i stedet som smedelærling til en løn på under 10 kr. pr. uge for 48 timers beskidte arbejde.

Siden har jeg mere eller mindre forgæves forsøgt at påpege, at en løsning kan være IKKE – VOLD – CIVIL ULYDIGHED. Det har jeg også skrevet en bog om. Uden al tvivl har CIVIL ULYDIGHED haft en vis kortvarig virkning, det vidner de fokelige Ikke-voldelige aktioner bl. for nærværende i Mellemøsten om. Men på længere sigt er de uden mærkbare resultater, da de mange slet skjulte faktorer i form af våbenindustrier og deres forbundne kar, har indflydelse og magt også på det politiske plan.

Internationale krigsforbryderdomstole

Umiddelbart skulle man tro, at disse var et advarselssignal – et vink med en vognstang til forbryderene om, at de før eller senere skulle stå til regnskab og ville blive straffet. Men begivenhederne for tiden i Syrien viser, at en samvittighedsløs diktator endog tillader sig at trodse FN.

Ydermere tilbyder flere pseudo-demokratiske lande forbryderne asyl, således at de under behagelige forhold kan bruge af de formuer, som de har bedraget deres folk for.

Virkninger ved straf = hævn

Straf kan som sådan stille nogen tilfreds, men da de ikke kan forebygge krigsforbrydelser, er den eneste virkning jeg kan se, de oplysninger til offentligheden, der kommer for dagens lys om de begåede forbrydelser.

Sydafrikas eksempel under og efter apartheidstyret

Her havde international boykot vist sin værdi

Forsoning blev en del af problemløsningen i Sydafrika

Kunne den være anvendt i Cambodja?

Alle kunne i Sydafrika som i Cambodja se, at man var endt i en blindgyde, der var kun to løsninger på problemerne, valgte man en fortsættelse af voldspolitikken ville det uundgåeligt ende i et uoverskueligt, måske endeløst blodbad.

Sydafrikas befolkning havde som i Cambodja gennemgået utrolige lidelser, derfor lurede hadet lige under overfladen. Ved at gribe til forsoning og dermed til IKKE – VOLD undgik man, at landet blev forvandlet til en rygende askehob.

Formålet var at skabe et demokrati.

På lang sigt var forhandlingerne lange, tunge og besværlige. Forhandlinger blev indledt og den **2. februar 1990** holdt den nyvalgte præsident sin skelsættende åbningstale i parlamentet.

Her erklærede han, at apartheid skulle ophæves, organisationer og politiske partier, der tidligere havde været forbudte, ville igen blive tilladt og forhandlinger ville blive indledt med det formål at oprette, og skabe et demokratisk Sydafrika. Alle fanger, der var fængslet for overtrædelse af apartheidlovene skulle løslades.

Skabelsen af et demokrati sker ikke ved et knips med fingrene, man måtte først igennem mange indbyrdes stridigheder og overgreb.

År med systematisk vold og terror havde skabt et had, der gang på gang hindrede og blokerede for saglige og fornuftige løsninger.

Men et diktatur var borte. Håbet var fred – kunne det sejre over hadet?

I modsætning til Krigsforbryderdomstolen i Nürnberg efter Anden Verdenskrig havde man på forhånd vedtaget, at alle, uanset hvilke forbrydelser mod menneskeheden de havde begået, ville de ikke blive straffet.

Målet var at afsløre overgrebene, finde sandheden og søge forsoning.

Ved denne IKKE – VOLDlige fremfærd søgte man at stoppe ethvert tilløb til yderligere vold, der kunne være forårsaget af hævn – eller angstfølelser

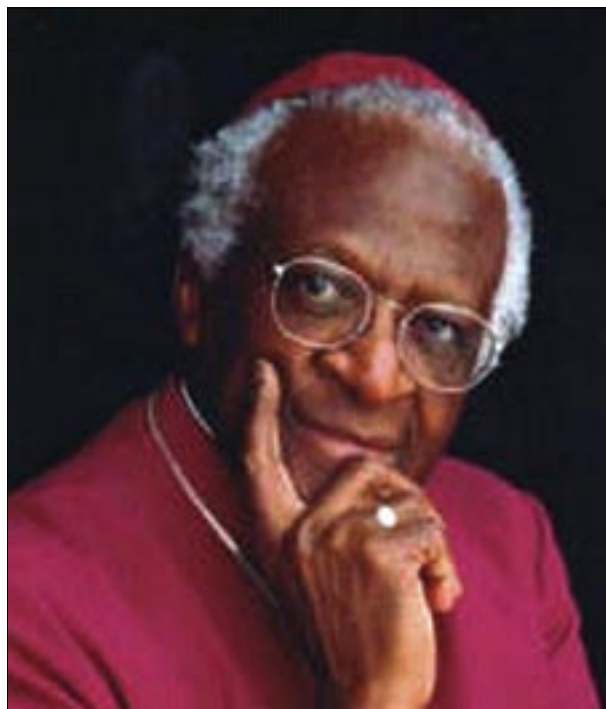
Høringerne bragte nye rædselsberetninger for dagens lys.

Misgerninger, som forfærdede, bragte gråden frem hos Desmond Tutu. Kun få havde haft fantasi til blot at drømme om de grusomheder, som var begået af begge parter. Uden al tvivl var dette forsøg på ved forsoning at bygge bro – en handling, der sparede liv.

Gandhi udtalte:

At tilgive er den modiges smykke.

Fulgte Desmond Tutu Ghandis bud?

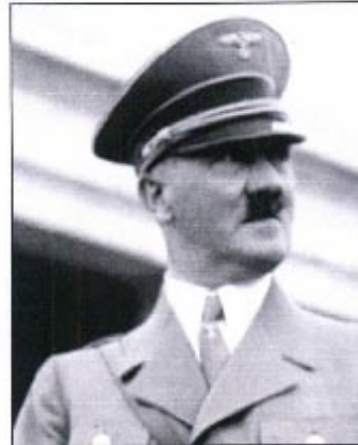
Det 20. århundredes største forbrydere

Josef Stalin
1929 - 53
42 mio. døde

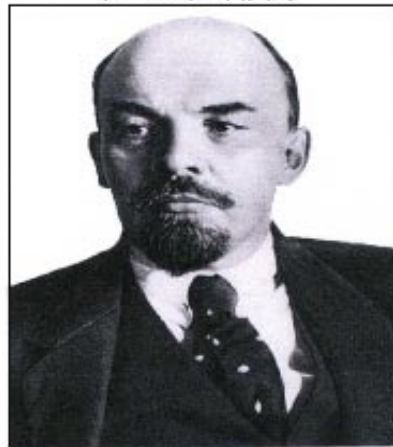
Mao Zedong
1923 - 76
37 mio. døde

Adolf Hitler
1933 - 45
21 mio. døde

Chiang Kai Shek
1921 - 48
10 mio. døde

Vladimir Lenin
1917 - 24
4 mio. døde

Pol Pot
1968 - 98
1,7 mio. døde

Register

A		Landminer	40
Agent Blue, Orange, Whithe	25	Lon Nol	36
Aids	9, 10, 68	M	
Angkor Watt	11	Mac Carthy	30
B		Mekongfloden	8
Bao Dai kejser	13	Mutation	26
Budweiser	24	N	
C		Napalm	24, 31
Cassius Clay	31	Ngo Dinh Diem	14
D		Ngyuyen Van Thieu	21
Den kolde Krig	29	Nixon, Richard	22, 30
Desmond Tutu.	131	Norodom Shiamoni Prins	59
Dien Bien Phu	13	O	
Dioxin 25, 27		Oliekrigen	27
Djenguefeber	4, 10, 27, 104	R	
Dokumentationscenter	58, 63	Russeltribunalet	32
F		S	
FN	27	Seveso	27, 28
FN-tribunalet	60	Sihanouk	22, 38, 59
G		T	
Gandhi	131	The Killing Field	79
Golfkrigen	27	Thiannem	53
H		Tonlé Sab	7, 95, 125
Ho Chi Minh Stien	12, 21	U	
Hun Sen	55, 58, 68	UNESCO	91, 119, 124
J		V	
Jerez, Martin	30	Viet Cong	14
Johnson, Lyndon B.	22	Viet Minh	12
K		Vietnam	25, 30, 31
Kennedy, John F	21	W	
Kissinger	36	Watergate	30
Kulturrevolutionen	47	WHO	68
L			

Kilder

Dagblade og tidsskrifter:

Kristeligt Dagblad

Politiken

Information

Berlingske Tidende

Jyllands Posten

Dansk Vietnamesisk Forening

FDBs Samvirke nr. 1 1996

Det Udenrigspolitiske Selskab 2011

Demokrati og Menneskerettigheder; Operation Dagsværk

Pol Pots Smil; Gyldendal

Timernes Bro; Lindhart og Ringhof